

MERKNADSSKJEMA - FORSLAGSSTILLERS KOMMENTARER TIL MERKNADER OG UTTALELSER -
PLANOPPSTART

Plannavn	Laksevåg, gnr. 153, bnr. 1, Laksevåg verftsområde 2,.
Arealplan-ID	
Saksnummer	201429157
Utarbeidet av	Opus Bergen AS
Datert/Revidert	30.05.16

Avsender	Hovedpunkt i merknad / uttalelse	Forslagsstillers kommentar
<p><u>For privat merknad:</u> Fyll inn fornavn, etternavn og adresse.</p> <p><i>(skriv inn merknadene som skal inn på merknadskartet først da dette gir bedre oversikt)</i></p> <p><u>For høringsinstans:</u> Fyll inn navn på høringsinstans.</p>	<p>Beskriv kort og punktvís hovedpkt. i merknaden/uttalelsen.</p>	<p>Kort kommentar til om merknaden/uttalelsen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tas til følge - ikke Tas til følge - delvis Tas til følge <p>Grunngi svaret <i>(kommentarene står for forslagsstillers egen regning)</i></p> <p>Kommentarene er å anse som foreløpige og revideres frem til formell innsending for 1. gangs behandling.</p>

Camilla Gran 07.04.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mener det er unødvendig å legge Damsgårdsveien til rette for gående og syklist. 2. Frykter for at høye hus vil stjele all utsikt fra husene ovenfor Kringsjøveien. Mener 4-5 etasjerr bør være tilstrekkelig 3. Ber om at fjellhallen under Kringsjøveien brukes til kulturformål og fritidsaktiviteter. 4. Ber om at bebyggelsen på øyene blir mer variert på hver enkelt øy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas ikke til følge. Med den trafikken som utløses ved planlagt utbygging, må tilbudene til fotgjengere og syklist bedres, men reguleringen av dette bør skje i offentlig regi. 2. Tas ikke til følge: Spørsmålet om byggehøyder skal håndteres i plansaken. Det er allerede vedtatt reguleringsplan for deler av området med byggehøyder over 4-5 etasjer. 3. Tas ikke til følge: Fjellhallen vil kunne være velegnet for parkering. Det er langt mer usikkert om den egner seg til andre formål. 4. Tas til orientering. Utformingen av bebyggelsen vil vi komme tilbake til senere i prosessen.
Helge Larsen Oldernesveien 5 18.04.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ber om at utsikten ikke tas fra ham. 2. Vil kreve økonomisk kompensasjon for tapt markedsverdi dersom noe av utsikten blir borte. 3. Dersom sprengningsarbeider skal utføres nær/under eiendommen kreves installering av rystelsessensorer samt kompensasjon for evt. skader. 4. Etter fullførte sprengninger skal det gjennomføres stråletest på forslagsstillers regning. Forebyggende tiltak for å motvirke Evt. økning i stråling skal dekkes av forslagsstiller. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Se kommentar til pkt. 2 i merknaden over. 2. Tas til orientering. 3. Tas til følge. Dersom det er aktuelt med sprengning under eiendommer der det er risiko for skader på bygg over bakken, vil det bli gjort nødvendige inspeksjoner før og etter sprengning for å avklare evt, skader og kostnader. Det skjer for forslagsstillers regning. 4. Tas til orientering: Det må først avklares om strålingsfare er en problemstilling i dette området.
Nils Morten Ølnes Damsgårdsveien? 03.05.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ber om at all trafikk fra utbyggingsområdet ledes utenom Damsgårdsveien og ut i Krongsjøveien. 2. Dersom det skal ledes trafikk inn på Damsgårdsveien bes det om at Damsgårdsveien gjøre envegskjørt mot Puddefjordsbroen langs de private bolighusene numrene 158-172 og at trafikken i motsatt retning føres ned på kaien langs 161-171. Dette for å spre hageeiendommene 158-172 for evt. veitvidelser. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas delvis til følge. Det er et mål å lede mest mulig av biltrafikken fra området ut på overordnet vegnett, men det er for tidlig å slå fast nå at alle trafikk skal ledes dit. 2. Tas ikke til orientering. Forslagsstiller ber om at Damsgårdsveien ikke inngår i planområdet.

<p>Jose Martin Marie De Jorge Morgan Rødbotten Kringsjåveien 48 udatert</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mener det planlegges høye hus foran eiendommen som vil ta fra dem all utsikt til sjøen. 2. Ber om at som planlegges på nedsiden av Kringsjåveien der det på andre siden av veien ligger boligbebyggelse, ikke bør planlegges for bebyggelse som tar utsikt fra boligbebyggelsen. 3. Ber om endringer i gjeldende reguleringsplan, slik at bebyggelsen ikke tar utsikt fra merknadsstillers eiendom 4. Ønsker at trafikken skal legges om slik at Kringsjåveien belastes minst mulig med trafikk fra Laksevåg verftsområde. 5. Ber om at det settes av plass til barnehage, skole, parker, grøntområder osv. 	<p>1-3. Merknadsstiller forholder seg til vedtatt reguleringsplan, som merknadsstiller er svært negativ til og til masterplanen. Gjeldende reguleringsplan vil bli endret. Hvordan bebyggelsen plasseres, hvilke høyder som er aktuelle for områdene langs Kringsjåveien og den øvrige delen av planområdet, er ikke bestemt. Masterplanen er et vinnerutkast i en konkurranse, og planen vil ikke følge masterplanen i ett og alt.</p> <p>4. Tas delvis til følge: Det skal planlegges for at biltrafikken blir minst mulig og det skal legges særlig til rette for fotgjengere, syklistene og kollektivreisende. Det er og aktuelt å endre på det overordnede trafikksystemet, men dette vil evt. skje i offentlig regi som del av det overordnede planarbeidet for hele Laksevåg.</p> <p>5. Tas delvis til følge. Det skal settes av areal til barnehager, parker, plasser, strandområder og kulturtilbud i planområdet,</p>
<p>Initiativ Laksevåg 7. mai 2016</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. IL er overveiende positiv til byutvikling på Laksevåg i privat og offentlig regi. 2. Ber om at planområdet utvides til å omfatte hele det samlede industriområde for å unngå en utvikling av området som er fragmentert og lite hensiktsmessig. 3. sikre at området utvikles på en slik måte at de eksisterende strukturer på Laksevåg og da især gamle Laksevåg sentrum blir styrket som følge av utviklingen på verftsområdet. 4. Det bør være et premiss at hovedtyngdepunktet på det nye Laksevåg skal være det området som utgjorde sentrum i gamle Laksevåg. 5. Å integrere det nye byområdet på verftet med de historiske strukturerne på Laksevåg kan, dersom dette gjennomføres med fokus på kvalitet, allmenn tilgjengelighet og offentlig tilstedeværelse, bidra til økt attraktivitet for potensielle nye innbyggere og næringsdrivende. 6. Ber om følgende fire mål for planarbeidet. <ul style="list-style-type: none"> - Verftsområdet skal utvikles på en slik måte at det bidrar til vekst og utvikling også utenfor planområdet, særlig i gamle Laksevåg sentrum. - Utviklingen på verftsområdet skal øke antall atkomster for myke trafikanter med særlig fokus på attraktiv tilkomst fra boligområdene ovenfor Kringsjåveien. - Reguleringsplanen skal bidra til økt kollektivandel og flere gående og syklende mellom Laksevåg og Bergen Sentrum - Reguleringsplanen skal bidra til at Bybanen i fremtiden går gjennom Laksevåg. 7. Vi ønsker oss at det i planprogrammet slås fast at det skal etableres en <i>referansegruppe</i> bestående av eksterne aktører som velforeninger, grunneierlag, næringsaktører og liknende. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering 2. Tas ikke til følge. Vi deler merknadsstillers oppfatning om at det må gjennomføres en planlegging av et større område, men mener dette ivaretas gjennom kommunens strategiske planprogram som vil legge føringer for hele industriområdet, inkludert vårt planområde. 3. Tas til følge. Dette blir en viktig føring å koble vår plan til «Gamle Laksevåg» og gjøre tilbud og aktiviteter der rettet mot offentligheten til et supplement, slik at det opprinnelig bydelsentrumet styrkes. 4. Se over. 5. Tas til orientering. «Gamle Laksevåg» har et potensial som bysentrum som bør og kan styrkes gjennom en utbygging på verftsområdet. 6. Tas til følge. Målene slik de er uttrykt i dette punktet, samsvarer godt med de intensjoner som er lagt inn i planforslaget, og kan i den grad det ikke alt er dekket inn i planprogrammet, bli lagt inn. 7. Tas delvis til følge. Vi vil i vår medvirkning ha tett kontakt med områdesatsningen, merknadsstiller, velforening og kulturhistorisk forening og gjennomføre flere møter underveis i planarbeidet, men ønsker ikke å opprette en formell referansegruppe. 8. Tas ikke til følge: Hensynet til barn og unge og nærmiljø vil være viktige føringer i vårt planarbeid men det anses ikke nødvendig å ha det som eget utredningstema i KU.

	<p>8. Av de punktene som er nevnt ovenfor er det særlig punktet om konsekvenser for nærmiljø, friluftsliv og barn og unge vi reagerer på at ikke skal vurderes i konsekvensutredningen. Dette er etter vår mening et helt sentrale utredningstema. Konsekvenser for barn og unge er sågar uttrykt spesifikt i plan- og bygningsloven.</p>	
<p>Områdesatsningen Fysisk Miljøgruppe 08.05.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Områdesatsningens Fysisk miljøgruppe er positiv til byutvikling på Laksevågneset og har selv spilt dette inn til Bergen kommune og gjennom media gjennom flere år. 2. Det er maktpåliggende at det tas stilling til arealformål og funksjon også i de potensielle transformasjonsområdene på Laksevågneset som ligger utenfor varslet planområde. Dette må gjøres i kommunens strategiske planprogram og hjemles i kommuneplanens arealdel før reguleringsplan for «Verftsområde 2» vedtas. 3. Det må i tråd med overordnede føringer for miljøvennlig transport satses på sykkel, gange og kollektivtrafikk. 4. Kollektivtrafikken må ha stor kapasitet og gå i egne trasèer Det må tas stilling til bybane i reguleringsplanen for «Verftsområde 2» og det bør avsettes areal til dette formålet innenfor planområdet. 5. Det er svært viktig at det i reguleringsplanen skapes gode koblinger til sentrum i gamle Laksevåg og at planen bidrar til å forsterke betydningen av dette området. 6. Samtidig er det viktig å bevare et utvalg av kulturminner fra det gamle verftsområdet, både som identitetsskapende- og som historiefortellende elementer. Eksempler på kulturminner det kan være verdt å ta vare på, evt. gjennom bruk, er de gamle teglsteinsbygningene, tørrdokken og den gamle kranen. 7. Er positiv til den begynnende medvirkningsprosessen Ønsker å være med videre. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering 2. Tas til orientering. Hensynet til hele dette områdets potensiale som transformasjonsområde må utredes i det strategiske planprogrammet. 3. Tas til følge. Et av planens viktigste mål er å legge forholdene til rette slik at biltrafikken holdes nede og gange, sykling og kollektivbruk prioriteres. 4. Tas Delvis til følge. Kapasiteten på kollektivtrafikken er viktig og avgjørende for at biltrafikken kan holdes nede. Bybane bør inn i den vurderingen. Om det skal settes av plass til fremtidig bybane gjennom planområdet vil bli avklart i det videre arbeidet. Det vises her til kommunedelplanen for kollektivtrafikk mot vest. 5. Tas til følge. Se kommentar pkt. 3 og 5 til merknad over. 6. Tas delvis til følge. Identitet og historie er viktige elementer i planarbeidet. Hvilke bygg og installasjoner som skal leve videre avklares i planprosessen i samråd med kulturminnemyndighetene. 7. Tas til følge: Vi vil ha tett kontakt med merknadsstiller i det videre planarbeidet.

<p>Damsgårdsveien vel v/Jens Gran, med underskrift fra 29 beboere Utdatert</p>	<ol style="list-style-type: none"> Ber om at det ikke gjøres inngrep i Damsgårdsveien i forbindelse med utbyggingen på Laksevåg verftsområde. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Forslagsstiller ønsker å redusere planområdet til ikke å omfatte Damsgårdsveien. Det betyr ikke at det kan komme inngrep i veien når denne skal tilrettelegges for fotgjengere og syklistene.
<p>Statens Vegvesen 22.04.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> Har ingen vesentlige merknader til planprogrammet. Gjør oppmerksom på potensiell konflikt knyttet til å bygge boliger i et eksisterende næringsområde. Krever trafikkanalyse for å avklare trafikkavvikling på vegnett og i kryss som følge av utbygging. En slik analyse skal også gi grunnlag for å vurdere alternativ atkomst via tunnel. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering Tas til orientering. Vi er kjent med de potensielle konfliktene og skal ta hensyn til disse i planarbeidet. Tas til følge. Det som her foreslås vil være viktige tema i trafikkanalysen.
<p>Fylkesmannen i Hordaland 02.05.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> Fylkesmannen ser positivt på transformasjon av tung industrivirksomhet til mer bypregede formål i sentrale bystrøk. Fylkesmannen viser til kommunens vedtak om at planarbeidet koordineres med kommunal planlegging. Det vil være naturlig å planlegge industriområdet nord for planområder sammen med Laksevåg verftsområde. Støyende aktiviteter fra havnevirksomheten må bli en problemstilling som må inngå i konsekvensutredningen. Tar til etterretning at det skal utredes tre alternative utbyggingsformer, men mener at alt. 3 vil være så omfattende at det i realiteten innebærer en form for lokal byspredning og dermed vanskeliggjør utvikling av gåbyen. Skeptisk til alternativ 3 i forhold til landskapspåvirkning, siktlinjer mot sjøen, utfyllingsvolum og nærhet til havneaktivitetene på motsatt side av sundet. Mener areal på land må utnyttes først og deretter utfylling. Dette bør da også nedfelles i plankart og bestemmelser. Ber om at det i KU-en etterstrebes å få frem konsekvensene av de ulike alternativer for utbygging og utfylling. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Tas til følge. Planarbeidet skal koordineres med det kommunale arbeidet slik at den kommunale planen kommer først. Tas Delvis til følge. Vi vil ikke foreslå å utvide plangrensen, men legger til grunn at det kommunale planarbeidet ivaretar det hensyn som merknadsstiller viser til. Tas til følge. Støy fra havnen blir en del av støyutredningen. Tas til orientering. Tas til orientering. Hensynet til landskapet, siktlinjer og havneaktivitet med mer blir del av konsekvensutredningen Tas til orientering. Å fastslå nå hva som er en hensiktsmessig utbyggingsrekkefølge fremstår som lite hensiktsmessig. Det vet vi mer om etter at utredningen er gjennomført. Merknadsstillers innspill vil være en del av vurderingen som må gjøres. Tas til følge. Det er konsekvensene av de ulike utbyggingsalternativene som skal frem i utredningen. Tas til følge. Det lages mobilitetsplan som del av planarbeidet. Tas til følge. Ekstremvær skal inngå i ROS-analysen.

	<p>9. Ber om at det i tillegg til trafikkanalyse også inngår en full mobilitetsanalyse. Sentralt vil være tiltak som sikrer høy andel gange, sykkel og kollektivandel.</p> <p>10. Ber om at ekstremvær inngår i ROS-analysen.</p>	
NVE 04.05.2016	<p>1. 1. Har ingen merknader til planarbeidet</p>	<p>1. Tatt til orientering.</p>
Hordaland fylkeskommune, regionalavdelinga Planseksjonen	<p>1. Areal i sjø er ikkje avklart i kommuneplan og omfanget av planforslaget har store konsekvensar langt utanfor plangrensa, som berre kan løysast i kommuneplan el. andre overordna planer. Vi vurderer at i dette tilfelle er det ikkje hensiktsmessig med ein parallell prosess og rår i frå at planarbeidet for Laksevåg verft vert vidareført på det noverande tidspunkt. Planarbeidet bør avvente kommuneplanens arealdel.</p> <p>2. Mener oppstart av planarbeid før KPA er uheldig når det gjelder medvirkning. De parallelle planprosessene blir uoversiktelige og kommunes rolle som planmyndighet utydelig. Aktørene må involvere seg flere ganger for å oppleve å bli hørt. Med tanke på bydelens mange fremmedspråklige og ressursvake bør kommunen styre medvirkning og involvering.</p> <p>3. Mener planområdet er for stort og omfattende og at det bør gjennomføres områderegulering der kommunen sitter i førersetet.</p> <p>4. Mener planen har store konsekvenser for kollektivtransport, annen samferdsel, landskap og næring som ikke kan løses i</p>	<p>1. Tas ikke til følge. Plan og bygningsloven åpner for, og planmyndighetene ber om at planprosessene effektiviseres gjennom parallelle prosesser. De overordnede hensynene ivaretas av kommunens strategiske planprogram, et planprosjekt nettopp myntet på å få til en effektivisering av svært tungroddede planprosesser.</p> <p>2. Tas ikke til følge. De tilbakemeldinger som så langt er kommet fra lokale organisasjoner som skal ivareta beboernes interesser tyder ikke på at de ikke er i stand til å holde oversikten over prosessene. Det viser blant annet til tre av merknadene. For øvrig styrer etat for plan og geodata og Områdesatsningen på Laksevåg de overordnede delene av medvirkningen.</p> <p>3. Tas ikke til følge. Kommunen har tatt stilling til spørsmålet om planform og har valgt å satse på et strategisk planprogram for å effektivisere tungroddede planprosesser.</p> <p>4. Tas ikke til følge. Det forutsettes at kommunen gjennom det strategiske planprogrammet og KDP for kollektivtrafikk i vestkorridoren ivaretar hensynet til blant annet kollektivtrafikken og situasjonen for gående, syklister og kjørende. Planarbeidet har som et av sine viktigste mål å redusere biltrafikken og styrke gange, sykling og kollektivbruk. Dette vil skje i nært samarbeid med de kommunale planleggerne.</p> <p>5. Tas til orientering</p>

	<p>en privat reguleringsplan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Fylkeskommunen vil prioritere de overordnede planen (KPA, KDP og offentlig plan for Laksevåg) og vurdere prinsippene for planforslag for Laksevåg gjennom deltakelse der. 6. Plantema det legges vekt på: <ul style="list-style-type: none"> • Samordna areal- og transport • Arkitektur og estetikk • Barn og unges interesser • Folkehelse • Klima og energi • Landskap • Naturmangfold • Kulturminne og kulturmiljø – les under • Næringsutvikling • Samferdsel • Senter- og tettstadsutvikling • Senterstruktur og handel • Strandsone • Universell utforming • Ros • Planfagleg - prosess og medverknad 7. Den samla bygningsmassen har særst høge verdiar som historieforteljande, industrielt kulturmiljø. Området har difor regional og nasjonal kulturminneinteresse. 8. Sjøfartsmuseet har ikke kjenskap til kulturminne som blir direkte rammet av reguleringen. Regner med det bli kjørt sonar over bunnen i forbindelse med planlagt utbygging og ber om å få tilgang til dette materialet for å se potensialet for uoppdagede kulturminner. 9. Tiltakshaver har plikt til å melde fra til museet dersom det blir oppdaget marie kulturminner i sjøområdet og at arbeidet i tilfelle må stoppes. 10. Minner om at dokumentasjon av kulturminner gjøres tidlig i prosessen, at verneverdiene vurderes og tas hensyn til i planarbeidet. 11. Dersom tiltaket kommer i konflikt med regionale eller nasjonale kulturminneinteresser kan det ende med innsigelse. 12. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Tas til følge. Dette er plantema som hører naturlig hjemme i en stor og omfattende privat detaljregulering. 7. Tas til orientering. Konsekvenser for kulturminner et eget KU-tema. Fylkeskonservatoren vil bli konsultert i den forbindelse. 8. Tas til orientering. Det gjennomført marinarknologiske undersøkelser i forbindelse med tidligere planarbeid. 9. Tas til følge. Vi er kjent med plikten om å varsle kulturmyndigheten og stoppe arbeid. Dette vil bli tatt inn i reguleringsbestemmelsene. 10. Tas til følge. Det er alt gjennomført dokumentasjon i forbindelse med gjeldende reguleringsplan vedtatt av bystyret i 2012. 11. Tas til orientering.
--	---	--

<p>Bergen kommune, Trafikketaten 18.03.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peker på at det eksisterende vegnettet har en stor andel fremmedparkering. 2. Det er dårlig tilrettelagt for sykkel og gange innenfor planområdet. 3. Økt ÅDT som følge av utbygging krever grundige trafikkanalyser knyttet til belastning på vei, kryss og avkjørsler. 4. Det må vurderes oppgradering av eksisterende vegnett og utbedring av og nye atkomstmuligheter til og i planområdet. 5. Valg av vegklasse skal begrunnes og oppfylle Vegnorm for Bergen kommune – Statens vegvesen Håndbok 017 Veg og gateutforming. Avvik fra vegnormen eller Håndbok 017 skal unngås så langt som mulig. Eventuelle avvik kreves omtalt spesielt og må dokumenteres og begrunnes i planarbeidet. 6. Dersom planen nødvendiggjør bygging av konstruksjoner som vil gi særlige utfordringer mht. til opparbeidelse og drift/vedlikehold, skal dette komme tydelig frem av planen. 7. Trafikksikkerhet skal være en del av planarbeidet og beskrives i eget punkt, med fokus på myke trafikanter og universell utforming. Fartsnivået er viktig for myke trafikanter og drøftes særskilt. 8. Det må planlegges gode løsninger for fortau, gang- og sykkelveier. De skal være sammenhengende og knyttet til omkringliggende nett. 9. Kommunen stiller krav om universell utforming av veianlegg for myke trafikanter. 10. Avkjørsler fra kommunal veg skal vises i planen og følge gjeldende krav til frisikt, svingradius og lengdeprofil ihht. Statens vegvesens Håndbok 017 og 263 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss. Antall avkjørsler tilstrebes holdt på et minimum. 11. Parkeringsplasser må i sin helhet ligge på privat grunn og fysisk avskilles fra den offentlige vegen. Det må utformes avkjørsel til parkeringsplass som tilfredsstillende gjeldende krav. Samlokalisering av parkeringsareal ansees som positivt da dette reduserer antall avkjørsler 12. Skjæringer og fyllinger skal vises på plankartet. Normalprofil og lengdeprofil for vegareal skal lages for hver enkelt strekning som reguleres som offentlig vegareal, og normalprofiler må vises på plankartet eller beskrives i reguleringsbestemmelsene. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Tas til orientering. Dette er vi oppmerksomme på. 3. Tas til følge. Det vil bli utarbeidet trafikkanalyse slik merknadene beskriver det. 4. Tas til følge. Dette vil bli vurdert i planarbeidet. 5. Tas til følge. Vegnorm og håndbok 017 vil bli benyttet. Evt. avvik vil bli begrunnet. 6. Tas til følge 7. Tas til følge. Trafikksikkerhet blir en del av planarbeidet. 8. Tas til følge. Det skal planlegges gode sammenhengende løsninger for gange og sykkel. 9. Tas til følge. Universell utforming legges til grunn. 10. Tas til følge, jf. håndbøkene 017 og 263. 11. Tas til følge. Parkeringsplasser legges til privat grunn fysisk atskilt fra offentlig veg. 12. Tas til følge. Planmaterieell utformes i henhold til denne føringen.
---	---	--

Bergen kommune Bergen Brannvesen 01.04.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bergen brannvesen forutsetter at byggverk plasseres og utformes slik at rednings- og slokkemannskap, med nødvendig utstyr, har brukbar tilgjengelighet til og i byggverkene, jf. forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10) § 11-17 (1). 2. Bergen brannvesen forutsetter også at byggverk tilrettelegges slik at brann lett kan lokaliseres og bekjempes, jf. forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10) § 11-17 (2). For preaksepterte ytelser henviser vi til VTEK § 11-17 (2). 3. I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, må det sørges for tilstrekkelig vannforsyning. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge. Plassering av byggverk skal ta hensyn til tilkomst og plassbehov for brannmannskap med nødvendig utstyr. 2. Tas til følge. 3. Tas til følge. Tilstrekkelig vannforsyning til sprinkling skal sikres.
Bergen kommune, Barn og unges representant i Komité for miljø og byutvikling 22.05.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Barn og unges interesser bør utredes tilstrekkelig. Planen krever en tilstrekkelig kartlegging av barn og unges interesser slik det forutsettes i KPAs bestemmelser punktene 7 og 9. Dette bør vurderes som del av KU. 2. Det bør redegjøres for hvordan gode oppvekstvilkår sikres i et område med delt boligbygging og næringsutvikling. 3. Ber om at det sørges for etablering av boliger med variert størrelse. 4. Gode transportareal langs Puddefjorden bør innarbeides. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Tas ikke til følge. Barn og unges interesser blir ikke eget tema, men hensynet til barn og unge er avgjørende i planarbeidet og vil bli tillagt stor vekt. 5. Tas til følge. Det vil bli redegjort for dette. 6. Tas til følge. Det vil bli lagt til rette for boliger av varierende størrelse. 7. Tas til følge. Damsgårdsveien frem til Puddefjordsbroen er del av planområdet.
Bergen kommune, etat for helsetjenester. 26.04.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Folkehelse bør være eget utredningstema. 2. Det bør gjøres en områdeanalyse for hele området fra Puddefjordsbroen til Laksevåneset. 3. En utbygging bør bidra til at en bedring i levekår for eksisterende boligområder. Nye boligområder må ikke virke ekskluderende, men være tilgjengelig for alle. 4. Dersom utbyggingen finner sted, må det tilrettelegges for et idrettstilbud i nærmiljøet. Utendørs ballbaner er ikke tilstrekkelig. 5. Planlagt park i området virker liten og kan ikke fungere som tur- eller friluftsområde for 4000 nye beboere. Det må utredes hvordan en sikrer mulighet for fysisk aktivitet og tilgang til natur. 6. Strandsonen langs øyene må gjøres tilgjengelig for alle i bydelen og ikke oppleves som private. 7. Nærhet til sjø krever sikre lekeområder. Det må settes krav om at hver enkelt boligblokk skal ha sikre lekeområder av god kvalitet. 8. Viser til manglende skolekapasitet og ber om at skolesituasjonen utredes. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge. Folkehelse vil bli eget utredningstema, men ikke konsekvensutredet. 2. Tas ikke til følge. Områdeanalyse er gjort i forbindelse med kommunens strategisk planprogram. 3. Tas til følge. Det nye boligområdet skal ikke ekskludere noen, men være åpent for alle med blant offentlig tilgjengelig strandsone. 4. Tas til følge. Tilrettelegging av idrettstilbud vurderes i planarbeidet. 5. Tas ikke til følge. Park- og større sammenhengende grøntareal vist i masterplan er på over 6 daa og er ikke ment å fungere som turområde. De store gressplenene på nedre del av Nygårdssparken er til sammenligning 10 daa, badeplassen på Verftet 1,4 daa, Nordnes sjøbad 4 daa, parken i Kirkebukten 5 daa. 6. Tas til følge. Det meste av strandsonen skal gjøres tilgjengelig for offentligheten. 7. Tas delvis til følge. Det vil bli satt av tilstrekkelig med uteareal i henhold til kommunens krav, men ikke nødvendigvis sikre lekeplasser til hver enkelt blokk. 8. Tas til følge. Skolesituasjonen skal utredes. 9. Tas delvis til følge. Det skal settes av areal til barnehage på gode solrike steder. Det er ikke mulig å plassere barnehagene på naturtomter, da de ikke finnes innenfor planområdet. 10. Tas til følge. Dette er en del av utredningstema for KU. 11. Tas til følge. Parkeringsnormen vil være i henhold til den bystyret vedtar. 12. Tas til følge. Innenfor planområdet skal et slikt skille være hovedregelen.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Nye barnehager og skoler som skal bygges må få store nok og solrike tomter. Fortrinnsvis bør barna bevege seg på naturtomt. 10. Forutsetter at det stilles krav til gode kollektivløsninger som båtforbindelse, bybane og kollektivfelt. 11. Næringsvirksomhet må få begrenset parkeringskapasitet. 12. Det må tilrettelegges for gode gang- og sykkelforbindelser fysisk atskilt fra biltrafikken. 13. Puddefjordsbroen burde vært en del av planområdet da det er viktig å legge til rette for gode gang- og sykkelforbindelser mot byen. 14. Det må utredes hvordan støy fra fremtidige og nåværende industriområder vil kunne påvirke nye og eksisterende boligområder. 15. Støy i bygg- og anleggsperioden må være del av KU. 16. Næringsbygg bør bygges først dernest boliger, slik at anleggsstøy for boliger begrenses. 17. Ballbaner er positivt, men støyer. Anbefaler støyutredning dersom ballbanen kommer nærmere enn 100 meter til nærmeste bolig. 	<ol style="list-style-type: none"> 13. Tas ikke til følge. Gang og sykkelvei over Puddefjordsbroen reguleres i kommunal plan. 14. Tas til følge: Dette blir en del av støyvurderingen. 15. Tas delvis til følge. Støy og trafikk i forbindelse med anleggsarbeid blir en del av utredningen i planbeskrivelsen. 16. Tas ikke til følge. Rækkefølgen i utbyggingen av næringsbygg og boligbygg kan ikke styres på denne måten. Markedsutviklingen for bolig- og næringsbygg vil bestemme utbyggingsrekkefølgen. 17. Tas til følge. Reguleres det for ballbaner i nærheten av boligområder vil dette bli støytredet.
<p>Bergen kommune, Bergen Brannvesen 30. mars 2016</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bergen brannvesen forutsetter at byggverk plasseres og utformes slik at rednings- og slökkemannskap, med nødvendig utstyr, har brukbar tilgjengelighet til og i byggverkene, jf. forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10) § 11-17 2. Bergen brannvesen forutsetter også at byggverk tilrettelegges slik at brann lett kan lokaliseres og bekjempes, jf. forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10) § 11-17 (2). For preaksepterte ytelser henviser vi til VTEK § 11-17 (2). 3. I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, må det sørges for tilstrekkelig vannforsyning. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge. Byggverk plasseres i henhold til brannvesenets merknad. 2. Tas til følge. Byggverkene tilrettelegges i henhold til brannvesenets krav. 3. Tas til følge: Det vil bli sørget for tilstrekkelig vannforsyning til sprinkling.

<p>Bergen kommune, Grønn etat 09.05.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viser til at planområdet ligger innenfor nedbørsområder til Laksevåg kystvassdrag, at av 10 prioriterte satsningsvassdrag. 2. Planområdet berører også grønn korridor langs Herman Grans vei mot Vågedalen. 3. Etaten forutsetter at arealer vist som grønnstruktur videreføres i planen og viser her spesielt til nytt partour-anlegg som etaten forutsetter ikke berøres av planlagt alternativ tilkomst til verftsområdet. 4. Grønn etat mener arealer for park og grønne områder må utvides betraktelig med tanke på at de skal betjene en hel bydel. Viser til at kvalitet og tilkomst til slike områder er viktige for levekår, trivsel og bomiljø. 5. Positive til at strandlinjen gjøres tilgjengelig. Ber om god kobling til nylig vedtatt naboplan. 6. Ber om at det ses på mulighetene for å etablere bedre livsmiljø for marine organismer etter utfylling. Etablering av kunstige holmer kan også være et godt tiltak for å sikre sjøfugl hekkeplasser. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering 2. Den delen av planområdet som berører nevnte grønnkorridor gjelder for mulig tilkomst til planområde i tunnel og kommer således ikke i berøring med korridoren. 3. Tas delvis til følge. Skulle det bli aktuelt med ny tilkomst i tunnel som berører partour-anlegget vil det bli erstattet av fullgod ny park innenfor planområdet på forslagsstillers regning og i samarbeid med offentlige myndigheter. 4. Tas ikke til følge. De to parkene vis i masterplanen er på ca.6 daa. I tillegg er det i masterplanen avsatt en rekke plasser, grønne lunger som er offentlig tilgjengelig i tillegg til fellesareal avsatt til uteområder. Vi mener arealet står i rimelig forhold til den utbyggingen som skal skje. De store gressplenene på nedre del av Nygårdsparken er til sammenligning 10 daa, badeplassen på Verftet 1,4 daa, Nordnes sjøbad 3,5 daa, parken i Kirkebukten 5 daa. 5. Tas til følge. En slik sammenkobling som vist til her, vil vi søke å få til. 6. Tas delvis til følge. Dette vil bli vurdert i forbindelse med planarbeidet. Kunstig holme er ikke aktuelt, da sjødybdene der holmene er plassert i masterplanen er rundt 40 meter.
<p>Bergen kommune, Byantikvaren 20.05.16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Byantikvaren vil ha videreført vernet fra eksisterende reguleringsplan i tillegg ønsker vi kranen vernet, samt bygningene langs sørevågen 153/1. Dette begrunnet med at ny plan bryter premissene i gammel plan om at verftsvirksomheten skulle føres videre. Derfor må vern av disse bygningene vurderes på nytt. 2. Ber om at det nedlegges bygge- og deleforbud frem til ny plan er vedtatt. 3. Byantikvaren motsetter seg den utfyllingen som er vist i planprogrammet. Dette er en så stor endring av landskapet og vil derfor være i strid med overordnet plan (Kommundeplan Bergen Havn). 4. Byantikvaren mener også at en slik stor endring fra industri til bolig bør se hele området Laksevågneset under ett. Selve neset bør derfor inn i planen. 5. Det må utarbeides en kulturminnedokumentasjon for planen. Denne kan i stor grad bygge på dokumentasjonen i forrige plan. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. Spørsmålet om hvilke bygninger som skal vernes i fremtidig plan blir en del av de vurderingene som gjøres i planprosessen. Kulturminnemyndighetene vil bli trukket inn i disse vurderingene. 2. Tas ikke til følge. Forslagsstiller ønsker muligheten til å bygge på de deler av planområdet som er regulert. 3. Tas ikke til følge. Det vil bli vurdert større utfylling. Størrelsen avklares i planprosessen. Kommunedelplan for Bergen havn baserer seg på at containerhavnen skal bli i sentrum og bygges vesentlig ut, men vedtak i byrådet som skal opp i bystyret første halvår 2016 tilsier at det ikke lengre er aktuelt. 4. Tas ikke til følge. Vurderingen av om hele dette området skal endres fra industri til sentrumsformål blir gjort o strategisk planprogram som etat for plan og geodata skal gjennomføre. 5. Tas ikke til følge. Kulturminnedokumentasjon er laget i forbindelse med gjeldende plan. Dokumentasjonen ble gjort så kort tilbake i tid at det ikke ses noe behov for ny dokumentasjon. Konsekvenser for kulturminner er del av KU-tema.

Bergen kommune, Vann- og avløpsetaten Ikke mottatt		
BKK Varme 26.04.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ber om at tilknytningsplikten til fjernvarmenett inntas i reguleringsbestemmelsene. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Det skal gjøres en egen utredning om hvilken energiform som er mest miljøvennlig. I den forbindelse vil også tilknytning til fjernvarmenettet være vurderingstema. Om fjernvarme bli aktuell eneritilførsel, vil bli avklart i denne utredningen.
Bergen og omland havnevesen	<ol style="list-style-type: none"> 1. BOH er bekymret over mulig konflikt med egen havnevirksomhet og viser til den store trafikken av passasjerskip, cargo og cruiseskip, samt småbåttrafikken. 2. Viser til behov for tilstrekkelige manøvreringsområder for anløp av skip til og fra havnen, opprettholdelse av nødvendige seilingsdybder samt gode siktforhold 3. Viser til at det i gjeldene kommunedelplan for Bergen Indre havn er det lagt til rette for videre utfylling og utbygging av havnen i Dokken-området. Fremtidig utvidelse betyr at ledig sjøareal mellom Dokken/Jekteviken og planområdet begrenses ytterligere. 4. Ber om at en utfylling begrenses til et område innenfor en rød-stiplet linje. Se kartutsnitt. 5. En permanent utfylling av området regulert til verftsvirksomhet vil presse trafikken over mot Dokken/jekteviken samt begrense manøvreringsmulighetene for store skip i større grad enn i dag. 6. Er bekymret for at boligblokker/høyhus vil skape 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. Det ligger per i dag en flytedokk i planområdet og er regulert for ytterligere en flytedokk. Disse stikker lengre ut i sjøen enn den største av de to fyllingalternativene som skal utredes. 2. Tas til orientering. Se kommentarene under. 3. Tas til orientering. Byrådet har nylig innstilt overfor bystyret å snarest flytte store deler av havnen til CCB på Ågotnes. Flyttingen skal starte i denne valgperioden, dvs. før 2019. Det er ikke grunn til å tro at flyttingen av havnen åpner for de utvidelser som er vedtatt i kommunedelplanen. 4. Tas ikke til følge: I konsekvensutredningen skal det utredes to utfyllingsalternativer. Det største ligger utenfor den stiplede linjen. I KU-en skal det vurderes konsekvenser for havnevirksomheten. Da vil størrelsen være et tema også vurdert opp mot den planlagte flyttingen av havnen. 5. Tas til orientering. En permanent utfylling stikker ikke lengre ut enn flytedokken som har ligget der den i dag ligger siden 1975. 6. Tas til følge. Plasseringer av bygg og høyden på disse skal ta hensyn til siktforholdene, samtidig må det understrekes at flytedokken er nær 15 meter høy (tilsvare høyden på et 4 etasjer bygg med 1. etasje på cote +3 meter.) Når det ligger skip på Dokken kan høyden være opp til 30 meter. Den stikker også vesentlig lengre ut enn planlagt bebyggelse. 7. Tas til følge. Dette blir en del av støyvurderingen.

	<p>uoversiktelige innseilingsforhold. Selv om det ofte ligger store skip i flytedokken, mener merknadsstiller at permanente høyhus vil være mer bekymringsverdig.</p> <p>7. Viser til støy fra havnevirksomheten og ber om dette tas i betraktning.</p> <p>8. Minner om at tiltak som bygging, graving, utfylling i sjø samt andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i sjøområdet krever tillatelse hfl. § 27.</p>	<p>8. Tas til følge. Nødvendige tillatelser til tiltak i sjø vil bli innhentet.</p>
<p>BIR 04.04.16</p>	<p>1. Viser i merknaden til BIRs avfallsplan der det for slike store utbyggingsområder er målsetning om "integre avfallsløsninger som del av infrastruktur i planområdet, med overordnet mål om å ta i bruk felles oppsamlings og innsamlingsløsninger, herunder rørbaserte/nedgravde løsninger.</p> <p>2. Ber om tidlig kontakt i planarbeidet.</p> <p>3. Ber om krav om utarbeidelse av renovasjonsteknisk avfallsplan (RTP) i planbestemmelse og rekkefølgekrav knyttet til ferdigstilling av anlegg før ferdigattest.</p> <p>4. Avfallsløsning skal vises på situasjons/illustrasjons/utomhusplan.</p> <p>5. RTP skal utarbeides i henhold til BIRs veileder og være godkjent av BIR før søknad om tiltak.</p> <p>6. Viser til bruk av rekkefølgekrav og utbyggingsavtaler og ber om tett samarbeid med BIR om utforming for å sikre integrering av avfallshåndtering i slike avtaler.</p> <p>7. Ber planmyndigheten legge føringer for at husholdningsavfall og næringsavfall samordnes når det gjelder plan og struktur for avfallshåndtering i slike avtaler.</p> <p>8. Avfallshåndtering skal være del av eventuell utbyggingsplan.</p> <p>9. Nærområdet skal vurderes for eventuell utarbeidelse av felles avfallsplan/avfallsløsning.</p>	<p>1. Tas til følge. Det vil bli etablert et samarbeid med BIR om avfallsløsninger.</p> <p>2. Tas til følge – se over.</p> <p>3. Tas til følge. Krav om avfallsplan og egne rekkefølgekrav tas med i planbestemmelsene.</p> <p>4. Tas til følge. Avfallsplan vil bli vist i illustrasjonsplan.</p> <p>5. Tas til følge. Avfallsplan utarbeides i henhold til BIRs veileder.</p> <p>6. Tas til følge. Se punkt 1.</p> <p>7. Tas til orientering. Dette er et ansvar som påhviler kommunen.</p> <p>8. Tas til følge. Det er naturlig at avfallshåndtering utbygges suksessivt og som del av utbyggingsplan.</p> <p>9. Tas delvis til følge. Det er naturlig at dette tas opp med BIR for å vurdere hva dette måtte innebære av krav til forslagsstiller. Forslagsstiller er med på fellesløsninger, men disse må planlegges av BIR.</p>

